

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการดำเนินงานภายในท้องถิ่นของไไทยนั้นนับว่ามีความสำคัญ เพราะรูปแบบการปกครองส่วนภูมิภาคมีเป็นจำนวนมากนับพันนับหมื่นแห่งทั่วประเทศ บทบาทของผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองท้องถิ่นดังกล่าวจึงย่อมมีมากขึ้นตามลำดับ ผู้ใหญ่บ้านจึงเป็นเสมือนแกนหลักที่สำคัญของกลไกการปกครองในส่วนภูมิภาคหรือตัวประสานงานระหว่างรัฐกับประชาชนนั่นเอง นอกจากนี้ ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่ และมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช 2457 ในการอำนวยความสะดวกดูแลความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความสามัคคีและความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้านเพื่อความมั่นคง ประสานหรืออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรในหมู่บ้านในการติดต่อหรือรับบริการกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคุมดูแลราษฎรในหมู่บ้านให้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยกระทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎรตามที่ทางราชการได้แนะนำ อบรมหรือชี้แจงให้ราษฎรมีความรู้ความเข้าใจในข้อราชการ กฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ การดูแลที่สาธารณประโยชน์ เป็นต้น²

ปัญหาที่เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านนั้น เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านมีฐานะเป็นผู้แทนของรัฐคือ ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับล่างสุดของรัฐ และอยู่ใกล้ชิดติดสนิทกับประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ มีหน้าที่สำคัญคือการช่วยเรื่องการประสานงานต่าง ๆ เช่น การประชุมประชาชนในเขตหมู่บ้านและการแจ้งข่าวสารของทางราชการให้ประชาชนรับทราบ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันผู้ใหญ่บ้านก็มีสถานะและมีบทบาทเป็นผู้แทนประชาชน เป็นผู้นำ

---

¹ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร . (2563). *อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2559/jan2559-2.pdf. [2563, 10 กันยายน].

² พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช 2457.

ของชุมชน เนื่องด้วยไม่ได้มีสถานะเป็นข้าราชการของรัฐเต็มตัว อีกทั้งมิได้ทำงานให้แก่ทางราชการเต็มเวลาบทบาทและหน้าที่ดังกล่าวส่งผลให้ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ต้องดูแลความสุขทุกข์ของประชาชนที่เรียกกันว่าลูกบ้านในด้านต่าง ๆ เป็นอันมาก จากบทบาทและหน้าที่ที่กล่าวมาข้างต้น จึงส่งผลให้มีผู้ใหญ่บ้านบางกลุ่มมีการใช้อำนาจและหน้าที่ในทางที่มิชอบ แสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่และงานที่ตนได้รับมอบหมาย สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธฺ์ให้ประชาชนทราบ สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น ซึ่งส่งผลต่อการสร้างความสงบสุขต่อความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงในท้องที่ ยกตัวอย่างเช่น ผู้ใหญ่บ้าน โกงเงินกองทุน โครงการพระราชรัฐรับเบิกเงินดังกล่าวจริง แต่เอาไปซื้อข้าวเปลือกเก็บไว้เก็งกำไร แต่พอเข้าไปตรวจกลับไม่พบข้าวเปลือก ตามที่กล่าวอ้าง อำเภอบ้านด่านตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้วเตรียมสอบวินัย หากพบผิดดำเนินขั้นเด็ดขาด กรณีกลุ่มชาวบ้านและกรรมการกองทุนหมู่บ้านพระราชรัฐ หมู่ที่ 11 บ้านโคกขาม ตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ เข้าแจ้งความกับตำรวจ สภ.บ้านด่าน เอาผิดกับ นายวินัย โสตก ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 11 และพวก ในข้อหาแอบเบิกเงินจากบัญชีกองทุนพระราชรัฐ ของหมู่บ้านจำนวน 238,000 บาท ไปใช้ส่วนตัว โดยไม่ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการของหมู่บ้าน⁴

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นว่าการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่มิชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อประชาชนในท้องที่เป็นอย่างมาก ทั้งในเรื่องของความเป็นอยู่ สาธารณูปโภค ความปลอดภัย เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวจึงนำมาสู่การศึกษาในครั้งนี

1) ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 27 บัญญัติว่า “ผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นหัวหน้าราษฎรในหมู่บ้านของตน และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

³ จุฬาลักษณ์ พัฒนศักดิ์ภิญโญ. (2541). ระบบการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับการพัฒนาการปกครองท้องถิ่น. งานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. หน้า 1-2.

⁴ ข่าวสด ออนไลน์. (2561). ผู้ใหญ่บ้านปิด โกงเงินกองทุน อ้างไปซื้อข้าวเปลือก แต่พอไปตรวจกลับไม่เจอ. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_1980500. [2563, 10 กันยายน].

- (1) อำนวยความเป็นธรรมและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน
- (2) สร้างความสามัคคีและความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น
- (3) ประสานหรืออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรในหมู่บ้านในการติดต่อหรือรับบริการกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (4) รับฟังปัญหาและนำความเดือดร้อน ทุกข์สุขและความต้องการที่จำเป็นของราษฎรในหมู่บ้าน แจ้งต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขหรือช่วยเหลือ
- (5) ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หรือการให้บริการของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (6) ควบคุมดูแลราษฎรในหมู่บ้านให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยกระทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎรตามที่ทางราชการได้แนะนำ
- (7) อบรมหรือชี้แจงให้ราษฎรมีความรู้ความเข้าใจในข้อราชการ กฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในการนี้ สามารถเรียกราษฎรมาประชุมได้ตามสมควร
- (8) แจ้งให้ราษฎรให้ความช่วยเหลือในกิจการสาธารณประโยชน์เพื่อบำบัดปัดป้องภัยอันตรายสาธารณะอันมีมาโดยฉุกเฉิน รวมตลอดทั้งการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัย
- (9) จัดให้มีการประชุมราษฎรและคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง
- (10) ปฏิบัติตามคำสั่งของกำนันหรือทางราชการและรายงานเหตุการณ์ที่ไม่ปกติซึ่งเกิดขึ้นในหมู่บ้านให้กำนันทราบ พร้อมทั้งรายงานต่อนายอำเภอด้วย
- (11) ปฏิบัติตามภารกิจหรืองานอื่นตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือตามที่กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอมอบหมาย”

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ยังขาดการนำเอาหลักการปกครองที่ดี คือ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้ในระดับการปกครองท้องถิ่นของหมู่บ้าน ทั้งนี้เนื่องจากการใช้อำนาจหน้าที่ด้วยการนำไปแสวงหาประโยชน์ในทางที่มิชอบที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและความสงบเรียบร้อยของพื้นที่ปกครองรวมทั้งสร้างความไม่เชื่อมั่นในการปกครองท้องถิ่น จำเป็นที่จะต้องให้หลักการบริหารปกครองที่ดีมาเป็นเครื่องมือหรือกลไกหรือมาตรการที่จะนำไปใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำหมู่บ้านในเชิงของการป้องกันการใช้อำนาจ

หน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งการนำเอาหลักการปกครองที่ดี คือ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้ในระดัการปกครองท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งในระดับระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารโลก (World Bank) ระดับต่างประเทศหลายประเทศ เช่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ และประเทศไทยก็มีการนำมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ รวมทั้งมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว และประกาศพระราชโองการให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิรูปกฎหมาย โดยได้กำหนดให้มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และบัญญัติไว้ในมาตรา 77 ประกอบมาตรา 258 ค. ด้านกฎหมาย ซึ่งบัญญัติว่า (1) มีกลไกให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 77 และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้งานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

2) ปัญหาการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 28 ตรี บัญญัติว่า “ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีคณะกรรมการหมู่บ้านประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้าน ผู้นำหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน เป็นกรรมการหมู่บ้านโดยตำแหน่ง และกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากผู้ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเลือกเป็นกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสิบคน

คณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือที่นายอำเภอมอบหมาย หรือที่ผู้ใหญ่บ้านร้องขอ

ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และบริหารจัดการกิจกรรมที่ดำเนินงานในหมู่บ้านร่วมกับองค์กรอื่นทุกภาคส่วน”

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า อำนาจหน้าที่หลักของคณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของ

ผู้ใหญ่บ้าน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือที่ นายอำเภอมอบหมาย หรือที่ผู้ใหญ่บ้านร้องขอ แต่การตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน นั้นพบว่ายังไม่มีหลักเกณฑ์ใดของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระ พุทธศักราช 2457 กำหนดให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ส่งผลให้การใช้ อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านเป็นไปโดยอิสระและใช้ดุลพินิจได้อย่างเต็มที่ ไม่มีหน่วยงานหรือ องค์กรหรือคณะทำงานใดมาตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ดังกล่าว อันเป็นที่มาของการใช้อำนาจ หน้าที่โดยทุจริตและประพฤติดมิชอบ

3) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องที่

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 มาตรา 15 บัญญัติว่า “ผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกราษฎรซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา 16 เป็น ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ”

มาตรา 16 บัญญัติว่า “ผู้มีสิทธิจะได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12”

มาตรา 17 บัญญัติว่า “เมื่อผู้ใดได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ให้กำนันรายงานไปยังนายอำเภอเพื่อออกหนังสือสำคัญไว้ เป็นหลักฐาน และให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษา ความสงบตั้งแต่วันที่นายอำเภอออกหนังสือสำคัญ”

มาตรา 28 ตรี บัญญัติว่า “ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีคณะกรรมการหมู่บ้านประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาใน หมู่บ้าน ผู้นำหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน เป็นกรรมการหมู่บ้าน โดยตำแหน่ง และ กรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากผู้ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเลือกเป็นกรรมการ หมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสิบคน

จากบทบัญญัตินี้จะเห็นได้ว่า การทำหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านนั้น ผู้ใหญ่บ้านมี สิทธิในการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เพื่อมาทำหน้าที่ในการช่วยงานของผู้ใหญ่บ้าน นอกจากนั้น ในเรื่องของการตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านมาทำหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตาม กฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือที่นายอำเภอมอบหมาย หรือที่ผู้ใหญ่บ้านร้อง ขอนั้น พบว่าไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ดังกล่าว ทั้งที่ ในทางปฏิบัติแล้วสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ประชาชนในชุมชนย่อมเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ย่อมต้องทราบแนวทางและวิธีการในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งการความช่วยเหลือต่าง ๆ จาก

ภาครัฐ ดังนั้น ประชาชนจึงเป็นบุคคลที่สำคัญในการเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนของตน

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน เพื่อปกป้องและคุ้มครองท้องที่ ชุมชน และประชาชนในพื้นที่ที่ผู้ใหญ่บ้านนั้นดูแล โดยศึกษากฎหมายจากต่างประเทศเป็นแนวทาง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของผู้ใหญ่บ้าน และแนวคิดหลักการปกครองที่ดี
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านของต่างประเทศและประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาลของผู้ใหญ่บ้าน

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ได้กำหนดขอบเขตการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไว้ อย่างไรก็ตาม จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องที่ ทั้งในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ สาธารณูปโภค และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่า ไม่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ภาครัฐได้กำหนดไว้ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ไม่ได้รับการปกป้อง คุ้มครอง และดูแล นอกจากนี้ในบางกรณียังถูกละเลยจากผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นผู้ทำในชุมชนและต้องมีขอความเป็นธรรมจากหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น เพื่อให้การใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านเป็นไปโดยชอบธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน จึงเห็นควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

สารนิพนธ์นี้ทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเอกสาร เพื่อศึกษาถึงแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หนังสือของกรมที่ดินและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน และศึกษาค้นคว้าจากตัวบทกฎหมาย ตำรา บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมถึงการสืบค้นข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องทางอินเทอร์เน็ต (Internet) เพื่อนำมาวิเคราะห์ และวิจัยให้ได้ซึ่งข้อมูลและแนวทางการแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงประวัติความเป็นมาของผู้ใหญ่บ้าน และแนวคิดหลักการปกครองที่ดี
2. ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านของต่างประเทศและประเทศไทย
3. ทราบถึงผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน
4. ทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของผู้ใหญ่บ้าน